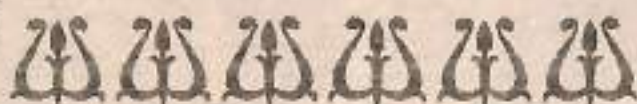

ТИЭРГЭН

Дьиз кэргэнгэ
аналлаах таһаары

КЧН ТЭНЭ КИИИБИТ - ИЙЭБИТ СЫРДЫК ААТЫГАР

Киии бу сиргэ ыалдыт быһытынан тырыллыбыт дьылга-кэмгэ калэн биридэ арз олоһор аналлаах үктэнэр. Бу кэмгэ олох суураллыбатах сокуонунан сирдээри тапталы билэн, хаан-уруу тамайан, оҕуруу тэнигэн олоһор.

Биһиги эһэбит, Таатта улуһун Сигэлээх нэһилиэгин олоһоор Лёв Иванович Чирков Тайер Хайа аныгар олохтоох кыһы Елиза Алексеевна Собакинаны кэргэн илан олохсуйан олоһубута. Ийэбит Аана үтүс оҕонор күн сирин көрбүтэ, оҕо-эдэр саастара салгынычын убаһас, дьонунун-сэргэлэрин сайаһас, этнэхтэн көрө айылгалаах, ыраас уулаах Амма кытылыгар ааспытта. Оҕолор ийэлэрэ эрдэ өлөн тулаайах хааланнар, калхыа ырахан улуһун уу-чуулааһы саастарыттан билэн улааппытара. Үс биригэ төрөөбүттөртөн убайдары баһылай тыаһа мээс кэрдэ сылдьан суорума суолламмыта, кииниттэн бөлүс Уйбаан кэргэннэнэн, үс оҕолорун баран орто дойдуттан күрөммитэ. Ийэбит төрдүс кылааһы бүтүрэн баран очотооһу устуллубуота эппиэттээбэт буолан салгы уөрөммэтэ. Олоһун сүөһү үлэтигэр анаан бочуоттаах сынныаланга тахсар дьэри үтүс сылларга үрүг илгэни уруйаһы сүрдүбүтэ. Оройуонга 2000-лаах кырбиди бири бастагынан ылбыт "Сардаңа" формаҕа уонна Тайба Сайылыгар ыңчат наставнигынан үлэлээн үтүс ыңчат дьону үлэһэ үлүһүбута. Нэһилиэгин общественной олоһуттан туора турбат этэ. Райсовет депутатынан талыллан үлэлээбүтэ, дыктаталар республикатаабы сызтаригэр икки төгүлээн кыттар чизэс тиксиди. Пенсияҕа тахсан да баран бьар куустан олоһобото, ферматын олоһун-дыаһабын көрсөн, көмөлөһөн итин аһылык проварынан үлэлээбүтэ. Билигин ийэбит үлэтин, олоһун туһулуур үтүс махтал суруктар дьонун-сэргэтин истиг-иһирэх сыһааннарын туһулуара буолан биһиги, оҕолоругар, биллэр.

1950 сыллааха аар тойон абабытын Антон Мифанович Сергеевич көрсөн, кэскиллээхтик тэринэн кэргэнни буолан, өйөһөн-өйдөһөн 43 сыл биригэ олоһор 10 оҕоһо күн сирин

көрдөрбүттө. Икки өттүттэн тулаайах дьон холбоһон, агардас харыларын күһүнэн биһигини итэн-аһатан, үөрэттэрэн олох кинигэ суолугар чингик үктэниирбиттэ. Төрөлүттөрүбүт иккисин туруу үлэһит дьон буолан, сүөһүлээн-астаһан, олох кыһалгалаан билбэккэ улааппыттар кинилэргэ тыһыан сатаан этилибэт махталбытын хойутаан да буоллар, этихлэтин баһарабыт.

Күн-күбэй ийэбит Аана Львовна баара буоллар быйыл саас 70 сааһын туолбут буолуох этэ. Ийэбит барахсан ытык кэрэһин, сырдык аатын дьонун-сэргэтигэр үйэттэри, биһиги нэһилиэгит кинилэри ыңчат уөрэххэ үлүһү баһалаах Соколов орто оскуолатыгар выпускниктарга аналаах ийэбит аатынан стипендия олоһотулуут. Ааспыт үөрэх дьылын түмүгүнэн стипендия хаһаайкатынан Розалия Собакина буолбута. Кини билигин СГУ БГФ-гар ситиһилээхтик үөрэнэ сылдьар. Бу үөрэх дьылын бастагы түмүгэр 11 кылаас үөрэнэччигэ Юлия Попова стипендиат буолбутун кэрэһинир сибидисталистибэ үөрүүлөх быһыыга туттарылына. Бу оҕолорбут үөрэхтээх, үтүө үлэһит дьон буолан дойдунарыгар кэлэн далааһыннаахтык үлэлиэхтэрэ дьэ эрэнибит.

Саахы ылаһыа күнгэ биһиги, оҕолор, сиккэнэр, бары түмүс ийэбит сааһын туһу биригэ үлэһит дьонун оҕолорун, түөлбөлөрүбүт үтүс оҕолор көхтөөх ыалларын түмүс "Ийэм, арам уонна мин" спортивнай дьиз кэргэммит" дьэ көрдөөх күрэхтэһии кыһатын тэрийбилит. Дьэро кыһа үөрүүлөх чааһын балтыбыт, Бүлүгэ Уйбугар үлэлиир, СР үөрэҕиритин туйгуна Матрена Антонова "Ийэҕо махтал" ырманын аста, түмүсүбүт сыман-соруун биллиниирдэ. Оҕолору, сиккэнэри нэһилиэнньэҕэ билиһиннэри итинэн олоһоту оскуола директора Н.И.Федоров эбэр-дэ тыһын киниттэн улуустары гимназия физкультураҕа учуутала, СР үөрэҕиритин туйгуна Антон Антонов көрдөөх күрэхтэһии сэттэ түһүмүгүнэн ылта. Түһүмүктэр быһастарыгар дойдунары-

тан тэйэн атын сиргэ үлэли-хамсыан сылдьар бырааттар-быт-балыстарыт ийэҕэ, төрөөбүт дойдуга таптал туһунан ырыаларынан дьоннорун-сэргэлэрин сэргэхситти-лэр. Күрөктэһэнчилэрбит бары этил-тэһил саастаах дьиз кэргэттэр буолан оонньуу бэрт сытыытык, үтүс ыалдыаһы өйбүллээх барда. Кыһылаахтар бары анал биригэстэрин билигэстэннэр. Ийэбит биригэстэр вольейболга табаарыстыы көрсүһүүгэ бизэс оҕолор Захаровтар дьиз кэргэттэрэ кыһылааһынан буол-лулар. Оскуола директора Н.И.Федоров мустубут дьом-мутун эбэрдалаан, нэһилиэгэ бастагынан стипендия олох-томмутунан астынарыллылар-тан туран, аар тойон абабытыгар Антон Мифанович мах-тал сурук туттарбыта барыбы-тын долгутта. Дьоммут-сэргэ-бит биһиги сааһааһымытын өйөөн, өссө үтүс үтүө тэ-рөөһүннэри тэрийэн, нэһили-эгит олоһо сайдарыгар сал-гыы хамсааһын оҕоруктара дьэ үтүө санаа үрдэ суоһар эрэнибит.

Ийэбит Аана Львовна сырдык кэрэһинигэр ыра санаабытын олоһо кинилэрбитигэр кыттыстыт, өйөөбүт-көмөлөстүт дьоммутугар, түөлбөлөр сайааһыччыларыгар, оскуола коллективтар тапта-ан ааһар хаһаалыт "Сага олох" нөүгө барса махталбы-тын тиэрдабит.

Саахы сылаас салгыи эһигини куруук сайа охсон баҕа санаабыт тухтан да харгыста-нан турбатын, уйаһас уй-улгалаах дууһаны ыллатар истиг-иһирэх тапталыт кутаата үйэлэр тухары устубатын. Дьомлоох буолуҥ, бар дьом-мут!

Уус-Тааттаттан, Бүлүттэн, Дьокуускайтан, Чурапчытан, Мырылаттан Аана Львовна Сергеева оҕолоро, сиккэнэрэ уонна хос сиккэнэрэ.

Хартыскаҕа : Аана Льво-на уонна Антон Мифанович Сергеевтар.

Хартыскаҕа : А. А. Со-кольников.

Афанасий Афанасьевич Сокольников 1933 сыллааха Мэнгэ-Хангалас Суолатыгар төрөөбүтэ. Оҕо сааһа сирин ыраахан сылаһыгар ааспытта, оҕон уолуун кыратыттан булан-хатан бары үлэһэ дьит-тэр, активист, комсомольскай лидер буолан тахсыбыта. Ки-номеханик уонна суоллар идэ-лэрин баһалаабыта. 1966 сыл-лааха тапталы Хадаар кыһа Евдоким Егоровна көрсөн дьылгалаарын холбоон, кэргэ-нин дойдуттар олохсуйан оҕолорун-урууларын ыл басты-га буолан киниттэрэ. Евдо-ким егоровна идэлээһэ, киин үлэни кыһыгытын, дьонго сөбүлэтэр үтүө майгытын, об-щественнай үлэни көбүлүүр дьоруудааһын дьон-сэргэ би-лигин да үмүтүбэт. Барахсан нары булан, быһа эмэн, Ев-доким Егоровна 1981 сылла-аха алта оҕотун, кырдыас ийэтин, тапталлаах кэргэнин хаалларан бу дойдуттан бука-тынаахтык барбыта. Кыра уолууна ол кэмгэ икки арз саастааҕа.

Дьэ, ол кэмтэн алта уу-кырбас оҕо уонна күнгэ көрбүт сөбөтөх кыһын сүтэр-бит Суолтуйа эмээхсин Афа-насий көрүүтүгэр хаалытара. Ол крпэн Афанасий оҕолору-гар ийэ-аҕа ороолларын сүкпүтэ. Сүөһүтүн эспэтэ, оҕолорун испотэ. Ийэ кылы-на Суолтуйаһын сүбэһи-аманан сүрдээх айлаахтык олоһон, оҕолорун атахтары-гар туруорар туһугар соло булбэккэ хачыгырайбыта. Эрилик Эристин аатынан со-воһока уу баһар массынаҕа суоллардаабыта. Сарсыарда сүөһүтүн-аһын бэрийэ охсон үлэтигэр барара. Күнэ 8-10

Дьиз кэргэнгэ оҕону былаһнаахтык сайыннара-ритэр төрөппүттэр биһиги улууска үгүстэр. Кинилэртэн биригэстэринэн Чурапчы сө-лөһөннэтигэр олоһор Тобохон-тар буолаллар.

Ыл аҕата Семен Влади-мирович улуустары гимна-зия директорун научнай үлэһэ солбуйааччы, ийэлэрэ Свет-лана Степановна "Улыбка" үһүһээн методика. Улахан кы-ыстар Мааша гимназия 8-с

ОЛОХХО ДЬУЛУУРУНАН

чааска дьэри тохтоло суох сылдьан формалары, котель-найдары уонна хааччыһара, эбитин совет атын отделе-ниеларыгар кыаһа ыгырыл-лан барара. Аны түүн-күмүс араас ырыһастар, ол быһыгар оҕолор ийэлэр бары уу баһар массына өгөтүгүн туһаналара. Дьон кыһалгалаан кыһаҕа оҕостон сынныаммака суурара, үтүс кийи махталы ылбыта. Дэ-лэһэ даһамы: "Хадаар бодо-буотугар ыһыл кыһаҕа ту-руорукка", - дьиттэрэ дуо ба-лыһа үлэһиттэр? Афанасий Афанасьевич оройуоннааһы социалистическай куотала-һыта уу таһар массыналар суоллардарын икки ардылары-гар алта сыл бастаабыта, 1981, 1983 уонна 1984 ос. оройуонга чемпион суоллар аатын, 1986 сыллааха "11-с пятилетка бастык суоллара" ааты ылбыта. Итин билигин үтүс махтал суруктар, грамота-лар кэрэһиниллэр.

Ош - хонук дииллэрэ чэхчы эбит. Түбүктээх үлэ

кылааһыгар туйгунук үө-рэнэр. Быйыл английскай тыл уонна история олимпиадаты-гар улууска үтүс миэстэни ыл-быта. Виктория Чурапчы орто оскуолатын 6-с кылааһыгар үөрэнэр. Үөрэх туйгуна, улу-устааһы олимпиадаларга си-тиһилээхтик кыттар. Үтүс кы-лааска үөрэнэ сылдьан нууча тылыгар үс бастык иһигэр кирибиди, быларыын 5-с кылаастар ортолоругар саха уонна нууча тылыгар икки

Ош - хонук дииллэрэ чэхчы эбит. Түбүктээх үлэ

кылааһыгар туйгунук үө-рэнэр. Быйыл английскай тыл уонна история олимпиадаты-гар улууска үтүс миэстэни ыл-быта. Виктория Чурапчы орто оскуолатын 6-с кылааһыгар үөрэнэр. Үөрэх туйгуна, улу-устааһы олимпиадаларга си-тиһилээхтик кыттар. Үтүс кы-лааска үөрэнэ сылдьан нууча тылыгар үс бастык иһигэр кирибиди, быларыын 5-с кылаастар ортолоругар саха уонна нууча тылыгар икки

үөһүгүн сыллар ааһынар оҕолор улаатан, дьон кэжэти-нэн үөрэнэн, идэ ылан барал-лар. Эбэһирэ Суолтуйа 90 сааһыттан тахсан баран көмүс уугуһа көтөрүлүбүтэ.

Улахан кыыс Вера асу-шер-фельдшер үөрэбин бүтэрбитэ, идэтинэн Хадаарга үлэлиир, 5 оҕолор улахан ыл ийэтэ. Улахан уол Алексей эмиз дойдуттар баар, "Быда" бааһынай хаһаайыстыбатын бири тейүү үлэһитэ, үс оҕоло-ох дьонун мал аҕата. Матре-на Нерюнгрига олоһор, икки оҕолор ыл ийэтэ. Орто кыыс Софья Хадаарга баар, икки оҕолор ыл ийэтэ. Кыра кыыс Ирина Мандыкынга фель-дшердир, икки оҕолор ыл ийэтэ. Кыра уол Георгий аҕатын кытары баар. Аҕыах сылааһыт Сокольников оҕонун бурута сөбөтөх эбит буолуһуна, билигин алта ыл оҕо бурулуур. Бу-ангардас аҕа сыратын-хара-тын түмүтэ.

Афанасий Афанасьевич таптыр кэргэнин кэрэһин толорон, оҕолорун тулаайах-сыллаака көрөн-хараһан, атах-тарыгар туруоран изин то-лорбуһу мааны аҕа буолар. Кини билигин бочуоттаах сынныаланга олоһор. Элбөх ыл кэһинилээх күндү эһэтэ, олоһун анаабыт көмүс чыма-ахтарыгар былдыһыкка сылдьар.

Володя НИКОНОВ, Хадаар оскуолатын 11 кылааһын үөрэнэччигэ.

Хартыскаҕа : А. А. Со-кольников.

ҮТӨ ҮГЭСТЭРДЭЭХ ДЬИЭ КЭРГЭН

миэстэ буолбута, отон быйыл историнҕа бастагы миэстэни ылта.

Кыра Айыына 2-с кы-лааска үөрэнэр, эдидиэрин курдук үөрэх туйгуна, эмиз араас күрэхтэһиилэргэ си-тиһилээхтик кыттар. Ол кур-дук, өссө үһүһээнгэ сылдь-ан саастылаахтарын ортолугар ыгытылыт нууча ты-лын күрөһэр икки буолан дьонун үөрдүбүтэ. Быйыл Чу-рапчы атын сүһүк оскуолатын иһинэн ыһылыбыт дьиз кэргэттэр күрэхтэһиилэригэр Айыына ийэтин, аҕатын кыла-ры кыттан бастаа.

Тобуктар: бэйэлэрэ пе-дого да буоланар буоллаҕа,

оҕо билиитин-көрүүтүн байы-тыһа утумнаахтык үлэлиил-лэр. Дьизлэригэр олус баай библиотекалаахтар. Оҕолору-гар, кыра, улахан дьизбэккэ, бэриллэр сорудахтары кэми-гэр толортороллор, оскуолаҕа, кылааска ыһыттар араас об-щественнай дыһалларга көхтөөхтүк кытталларын таһынан, бэйэлэрэ көрүлээн ытталлар. Оҕолорун дьиз-тээри олохторун сөпкө тэрий-эллэр. Ол түмүгэр кыргыттар ийэлэригэр көмөлөһөн дьиз-үлэтигэр тэһигэ кытталлар, ас аһаһаллар, иһиг сууял-лар, дьиз хомуйаллар. Сайы-нын оҕуруот көрүүтэ - киин-лэр быһаччы эбэһинэстэрэ. Ону сэргэ от үлэтигэр, сүөһү көрүүттэн хаалсыбаттар. Ай-ылбаҕа дьиз кэргэнинэн сылдьалларын сөбүлүүллэр.

Ийэ, аҕа, кырдык да, түбүктээх үлэһиттэр. Кини-лэр бэйэлэрин үлэһиттэригэр сыһааннарын, бэринилэри-нэн оҕолоругар холобур буо-лаллар. Ол иһин кыргыттар үөрэхтэригэр эппиэтинэстэ-тэринэн, көрсүө-сэмэй бэрэ-дактэринэн атыттарга эмиз холобурга сылдьаллар.

Мария ОКОШНИКОВА.

Хартыскаҕа: холобур бу-олар дьонун мал Тобохонтар.

Оскуола олоҕо

ОҕО СИТИИНИТЭ –
УЧУУТАА УЛЭТИН ТҮМҮГЭ

үрдүк таһымнаах ааһаллар, ис хоһоно, этаптара толкуйдаан, оҕо дириг билиини ыларгыгар туһуламмыт буолаллар. Хас биридии оҕо тус уратытын учуоттаан, үөрэтэр хайысхатын онно тутуһан үгүс ситиһиллэрдэх үлэлиир. Кини үөрэтпит оҕолоро Саргы Попова, Алена Седалищева, Алина Абрамова улуустаагы олимпиадаларга 1999, 2000, 2001 сылларга икки бастаах миэстэлэри ыланнар учууталларын ситиһитин бигэргэттилэр.

Татьяна Егорова үгүс сыллаах түбүктээх улэтин түмүктэрин мунньан, ырытан методической дакылаат суруйан, "Аспирантский ааһыларга", "Александровский ааһыларга", "45-с пед-ааһыларга" кыттыбыта. Бу чинчийэр улэтигэр үөрэтэр оҕолорун угуһан, утумнаахтык

дыарыктыыр. Оннук 1999 с. Саргы Попова улэте "Кэскилгэ харды" научнай-практической конференцияга биирэммитэ. 2001 с. "Башаринский ааһыларга" Кылаас үөрэнээччигэ Вана Артемьев "Оскуола спортивной площадката" бырайыгын III миэстэҕэ тахсыбыта, 2002 с. "Башаринский ааһыларга" Вика Бельда "Магическое число 7" диэн дакылаатын III миэстэ буолбута.

Үрдүк таһымнаах, үгүс билилээх учуутал Татьяна Егорова кылаас салайааччытын быһытынан икки кылааһы ыппастаата. Кини үөрэтпит оҕолоро үөрэхтэнэн, үлэһит буолан, республика араас мунуктарыгар олохсуйан үлэтин-хамсыы сылдылалар. А.В.Ефремова – үрдүк үөрэхтээх модельер-дизайнер, Санкт-Петербурдаагы

художественной институт филиалын преподаватель, С.С.Артемьев – Дьокуускай куорат мэриятин социальной көмүскэлгэ отдалын специалистэ, Т.В.Сторожева – үрдүк үөрэхтээх түбүктээх тигин модельера, Л.В.Коркина – медик идэлээх уо. д. а. тапталлаах учууталара, Татьяна Егорова олох сырдык, кано суолун буларбытын махталынан ахталлар.

Татьяна Егорова оҕолор, коллегаларын дириг убаастабылларынан туһанар. Кини баай опытынан үлэстэргэ, ыраакаттары туоратарга, субаама биэрэргэ куруук балам үтүө санаалаах киһи.

А.Д.КЛИМОВА,
Одлууннаагы
оскуола-лицей
директорын үөрэх
чааһыгар солбуйааччы.

Хаартыскаа: Т.Е.Попова.

"КЭНЧЭЭРИ" ОСКУОЛА-САДКА

буолар. Манна оҕолор араас инсценировкалары туруораллар, сценаларга оонньуулар, куукула театрын үлэстэллэр. Итинни тэҥэ хас кэдиэлэ айы араас тематическай дыһаллар, бичэрдэр былаан быһытынан буолаллар. Кырачааннар манна сылдылаларын олус астыналлар, элбэх интэриһинэй билбиктэрин-көрбүттэрин астына кэпсипиллэр. Оҕолор оскуолага уран тарбахтаахтар, сазымат курулуокта

рыгар дыарыктаналлар.

Ыраас, сырдык, оҕо интиллэригэр табыгастаахтык, туһаайдык дыһанылыбыт оскуола-садка оҕо күнү быһа сылдырыгар, сайдарыгар усулуобуйа баар эрэри толору диэн этэр кыах суох. Ол курдук, материалнай-техническэй база мөлөх. Оскуола-сад дьэте кырабаас, былаан быһытынан 10 оҕо аччылаах. Ол иһин үөрэнээччилэр сорохторо кэп-кэлэһэ турар түөрт квартиралар

ах үлэһиттэргэ аһаанан оҕоһулулут дьэте үөрэнэллэр. Физкультуруугар уһулаан сэлалыгар киирэн дыарыктаналлар. Дьэ аһаарыгар оскуола-сад остолобуйа баар. Үлэһиттэр даһаны сазым сүрүн проблеманан материалнай базалара мөлтөбүн, учаастаах туох-ханын иһинки оскуола наадатын ыйаллар. Оҕо эт-хаан өттүнөн сайдымыгар спортивной инвентарынан хааччылыы, таһырдыа оонньуу площадка чааһыгар балаһыаньа эмиэ мөлөх. Площадканы оскуола-сад коллектива бийыл терептуттар күстэринэн туттарга былаанньы.

Бэйүлээх кэлэр кэскилэ кини ычатыттан быһааччы тутулуктаах. Оттон кыра учаастаах оскуола баар эрэ буоллабына ычат дьон, кэли специалистар да олохсуйан, олохтоохтор кини сирдэргэ таласпака, оҕо аймах элбээн бэйүлээх кэнтиригэр эрал баар.

С.БОРИСОВА.

Хаартыскаа: интэри
М. А. Седалищева дыарык кэ-
мигэр.

СПОРТ

ВОЛЕЙБОЛГА
УЛУУС КҮРЭХТЭНИИТЭ

сыт орто оскуолатын хамаандата ылла. Иккис Чакыр, үлүскэ Дириг агро-оскуолатын хамаандалара табыстылар. Кыргытарга Чуралчы орто оскуолатын хамаандата бастаа, гимназия иккис, ЧРОСИО үлүс буолулар.

Күрэхтэһии уопсай тэриһинигэр миэстэте уонна бириэмэтэ уларыан кээк ыраакаттар үөскүү сылдыбыттары үрдүккэн, үлэ баар сирдэригэр оскуола оҕолоро таһымнара балай да үрдэбитэ көстөр.

Уолаттарга "Бастыг быһааччы" бириис хаһаайынан Хайахсытан Коля Филиппов буолла. "Бастыг оонньоточу" бириһинэн Ганя Филиппов (Чакыр), "Бастыг көмүскэччи" бириһинэн Петя Сидоров (Дириг) набаарадаһанылар. Кыргытарга итиник бириистэри туһаннаабынан Женя Федорова (Чуралчы орто оскуола), Настя Максимова (интернат-оскуола), Айта Флегонтова (гимназия) тутан үрдүлэр-лаһын баар. Күрэхтэһиини түмүктүү парадка бириистээх эрэ миэстэлэргэ киирбит хамаандалар хаалан кытталлар,

дидат А.Р. Саргыдаан көбүлүүр бөлөҕү, ычат управлениетыгар (А.А. Захаров), ЧФКСИ ректоратыгар (проректор Е.В. Пудов) күрэхтэспит оҕолор аһаарыттан махталбын тирдэбит.

Бу күрэхтэһии кэнниттэн улууска ытыллар күрэхтэһиилэр тэриллэллэригэр тренердэргэ уонна физкультура учууталларыгар сыһаннаах кээк ыйылар, этиилэр наада буолар балаһыаньалара үөскэтэ. Ол курдук, былааннамыт күрэхтэһиилэр кэмигэр буолаллар уорак управлениетынан хонтуруолланара уонна ситиһиллэрэ ирдэниликтээх. Иккисинэн, чуолас бу да күрэхтэһиигэ көстөрүнэн, күрэхтэһии спортивной көрдөбүлүлэрин, этикатын тутуу баар буолуохтаах. Холобур, физруктар өттүлэригэр судьуйаһаһытга форманы тутуспат буолуу, хойутаһын, объективнаа суох судьуйаһаһын баар. Күрэхтэһиини түмүктүү парадка бириистээх эрэ миэстэлэргэ киирбит хамаандалар хаалан кытталлар,

аһаарыттан оҕолорун сырытынаралларын наадалаабынан ахталлар. Төһө да дьэте бара охсорго тиктэбит, транспорт болгуруоһа ыраакатын иһин, уопсай спортивной этиканы, культураны тутууу, күрэхтэһии кыттылаахтарыгар, кыйылаахтарыгар, тэрийэччилэргэ убаастабыллаах сыһан бастатан туран физруктар өттүлэригэр баар буолуохтаах. Итилари таһыман сорох элэр физруктар оҕолорун күрэхтэһиигэ аһалан баран бэйэлэре "сүтэн" хаалар, оҕолоругар кыһаммат, хааларгаан кэбир түбөтэлэре бааллар. Бу баһас олох туохка да баппат сыһан. Терептут оҕотун тренергэ, физрукка эрээн, итэһэйн тэрийэн ытарын умнар, ол эппистинин аахсыбат буолар хайдах табыллыа? Ити өттүгэр салалта өттүтэн сөптөөх ирдэбиллэр туруохтарына наада.

Түмүк, кэлэр өттүгэр бу ыйылыбыт итэһэстэргэ туһаннаах кэспитилэр, оһору туоратар дыһаллар, ыйылар оҕоһулулалара ирдэниллэр.

В. ДЯКОНОВ,
Чуралчытаагы оҕо
спортивной оскуолатын
директора.

Ырааһырдны ыйдарыгар
УҢУС РЕЙД ТҮМҮГҮНЭН

Муус устар ый 23 күнүгэр Чуралчы салинныатын ырааһырдныга комиссия үлүс төгүлүн рейд ытта. Иккис квартал котельнайы убаһас оттуга таһыман тохтубута ирэн уорак киирэр кутталламыт, Филипповтар хогоннорунан "Кэскил" уһулаан сага кортулугар тийибит. Дьэ-уот, коммунальной хаһаайыстыбатын управлениетыгар сэрэтин сурук түһэрилинэ, хомуйааларыгар биер кэдиэлэ бариллинэ. Речной уул. 9, Октябрьской уул. 65, 67 №№-рин, Партизанской уул. 20 №-рин уонна Спортивной переулук олохтоохторо сыгы, ынах ноһомун таһааран алпаба, суол кытылыгар тохтуттар, таппайбыттар. Октябрьской уул. 56, Нерюнги уул. 29, Юбилейной уул. 20 №№-тар оһорооччулар балбаахтара ситэ тизлээ илик.

Комиссия.

ГОССТРАХ ИНФОРМИРУЕТ

Согласно Постановления Правительства РФ от 13.03.2002 г. № 152, производится предварительная компенсация по актам следующим категориям граждан (и т.ч. наследникам первой очереди):

- гражданам по 1940 г.р. включительно;
- инвалидам I группы;
- участникам ВОВ;
- инвалидам II группы по 1950 г.р. включительно;
- родителям, а также опекунам детей инвалидов;
- родителям, а также опекунам инвалидов с детства.

Выплата гражданам 1939-1940 г.р. производится с 1 октября 2002 г.

Помимо граждан указанных выше предварительная компенсация выплачивается лицам, застрахованным по целевым вкладам (детские, свадебные).

В случае смерти владельца гарантированных сбережений в 2001-2002 гг. наследникам на оплату ритуальных услуг выплачивается компенсация.

Предварительной компенсацией подлежат вклады граждан, заключившим договоры накопительного личного страхования до 1 января 1992 г. и лицам, застрахованным по целевым вкладам на детей до 1 января 1992 г., по окончании срока действия договора страхования.

Страхователи (их наследники) и застрахованные, имеющие право на получение предварительной компенсации, предоставляют следующие документы:

- паспорт (копия);
- ИНН (копия);
- сбережонка;
- пенсионное удостоверение (копия);
- справка ВТЭК;
- свидетельство о рождении ребенка (копия);
- свидетельство о смерти (копия);
- документ, дающий право на наследство, заверенный нотариально;
- удостоверение участника ВОВ (копия);
- свидетельство о регистрации брака (копия).

Более подробные информации можете узнать в Страховом агентстве Росгосстраха РС (Я) по Чуралчинскому улусу. Тел. 41-628, 41-583.

ФИЛИАЛ АКЦИОНЕРНОГО КОММЕРЧЕСКОГО
СБЕРЕГАТЕЛЬНОГО БАНКА РОССИЙСКОЙ
ФЕДЕРАЦИИ

(открытого акционерного общества)

Чуралчинское отделение № 5048

(СЕВЕРО-ВОСТОЧНЫЙ БАНК)

предлагает

**расчетные чеки Сбербанка России –
удобный и безопасный способ хранения
наличных денежных средств во время
деловых поездок и путешествий по России**

Расчетный чек – *именной денежный документ, который выдается на сумму от 10 руб. до 100 тыс. руб. при внесении наличных средств или списании средств со счета по вкладу.*

Расчетный чек *по желанию клиента может быть выписан на имя любого физического лица, которое в этом случае становится владельцем расчетного чека.*

Владелец расчетного чека (или его доверенное лицо) *может использовать чек для получения наличных денег в валюте Российской Федерации, а также для зачисления суммы расчетного чека на счет по вкладу в любом филиале Сбербанка России независимо от места его выдачи.*

Срок действия расчетного чека – *4 месяца со дня выдачи.*

Операции с расчетными чеками отличаются быстротой исполнения: чеки выдаются и оплачиваются филиалами Сбербанка России непосредственно в момент обращения клиента в филиал.

Дополнительную информацию можно получить по телефону 41-286 Сбербанка № 5048.

Генеральная дирекция Банка России № 1481 от 12.08.99 г.

